

1

Jednou z výhod práce na starých případech je, že vás nikdo netahá ve tři ráno z postele, abyste se šel podívat na ještě teplou mrtvolu. Jediná teplá těla v těchto případech měli vyšetřovatelé; i když i o tom se občas dalo vážně pochybovat. Dnes byla zima každému, což ale způsobilo hlavně psí počasí, a nevypadalo to, že by se mělo během následujících dnů nějak podstatně změnit. Obloha nad Manhattanem byla temně šedá, příkrov těžkých mraků tlustý a neproniknutelný. Vzduch byl doslova nasáklý vodou, Jane na pokožce cítila nepříjemnou lepka-vou vlhkost, když vyšla z metra a zamířila ke 137 Centre Street.

Policejní chirurg Jane Bauerovou, čtyřicetiletou a čerstvě povýšenou do funkce detektiva prvního stupně, uschoptil a dal jí svolení k návratu do práce po zdravotní dovolené. Současně jí doporučil začít s kondičními cvičeními v tělocvičně a chodit do práce pěšky, aby postupně dostala svaly do původní kondice, ale teď bylo příliš chladno, aby dodržela i druhou radu. Minulý týden se vrátila k pracovnímu stolu přeplněnému nejrůznějšími lejsky a do kanceláře s tak napjatou atmosférou, že nechybělo mnoho k tomu, aby přeskočil mohutný elektrický výboj. Její kolegové se neměli příliš v lásce – usmála se, jak poeticky situaci popsala – a když Jane poprvé překročila práh kanceláře, pocítila upřímnou radost, že je našla oba naživu a že si z ní dokážou utahovat.

„Dobré ráno, detektive,“ pozdravila ji Annie, policejní asistentka, která se kolem ní ve spěchu prosmýkla.

„Dobré ráno.“

Gordon Defino si právě věšel kabát na háček, když vstoupila do kanceláře. „Dneska ráno jsme vyfasovali nový případ,“ oznámil jí.

„Už bylo na čase. Kdybych se tady měla ještě jeden den hrabat v papírech, asi bych požádala o přeložení.“

Sean MacHovec, jak se očekávalo, stanul ve dveřích přesně ve tři čtvrti na devět, což byl začátek šňůry 9 krát 5, obvyklou mluvou řečeno šichta od devíti do pěti. Jak to sakra ten chlap dělá? Jane to vrtalo hlavou. Pozdravili se.

„Annie říkala, že jsme dneska dostali nový případ. Ale je už natolik starý, že začíná pěkně smrdět. Kávu?“

Defino zabručel. I Jane ze sebe vypravila slabiku. A MacHovec šťastný, že má důvod opustit kancelář, okamžitě odešel.

„Všechno při starém,“ ušklíbl se Defino.

Jane se zasmála.

Defino nasadil nelibý výraz. „Člověk si tím aspoň tříbí smysl pro humor.“

MacHovec se objevil ve dveřích s kávou a s Annie, která v ruce nenesla nic, téměř současně.

„Všichni jste neprodleně očekávání v kanceláři velitele,“ oznámila jim Annie stroze. Přejela očima po každém z nich, ale o poznání déle se zastavila pohledem na MacHovce, kterého z duše nenáviděla. MacHovec jí mlčenlivý vzkaz vrátil a hleděl jí zpřímá do očí s bohorovným úsměvem, kterým naznačoval, že navzdory všemu je hodnotně výš a ona je stále jeho podržena.

Vzali si plastové kelímky a vyrazili do kanceláře kapitána Gravese. Ten se naklonil přes desku stolu, aby si potrásl s Jane rukou.

„Jak se cítíte?“

„Je mi fajn, díky. Ale myslím si, že na to do smrti nezapomenu.“ Pronesla to odlehčeným tónem, přestože ji

to znepokojovalo, kdykoli se podívala do zrcadla. Matné zabarvení jí ještě hyzdilo pravou lícní kost, neklamný důkaz brutálního výprasku, z něhož se už zbytek těla víceméně zotavil.

„Drobný zákrok plastické chirurgie to snadno vyřeší. Můžu vám dát kontakt, kdybyste chtěla.“

„Popřemýšlím o tom.“ Napadlo ji, jestli to vždy dokonale a nažehlený Graves zná z vlastní zkušenosti.

„Tohle není odložený případ v pravém slova smyslu, detektivové.“ Položil dlaň na tlustý fasciál ležící před ním na stole. „Anderson Stratton, muž po třicítce, schizofrenik, bydlel nedaleko Tompkins Square Parku v Alphabet City. V sousedství byl známý, zřejmě oblíbený, obyčejně přátelivý a vlídný muž, ačkoli i on měl své horší chvíle, strávil nějaký čas po nemocnicích. Zkrátka a dobře: byl nalezen mrtvý ve svém pokoji, vyzáblý, kost a kůže, všechno nasvědčuje tomu, že zemřel vyhladověním.“

„Pitva?“ zeptal se MacHovec.

„Ano. Vyšly najevo další věci – moc o sebe nepečoval – ale nebylo to nic tak závažného, co by mohlo způsobit jeho smrt.“

Jane vyčkávala. Něco mělo ještě přijít. Detektivové z oddělení vražd, obzvláště členové speciální jednotky, přece nebudou marnit čas hledáním vraha v případě smrti vyhladověním.

„Stratton pocházel z rodiny, která na sebe vždy strhávala pozornost a vzbuzovala zájem. Rodiče v New Yorku nebydleli, nicméně jejich vliv dosahoval až ke guvernérovi. A pak je tu ještě jeho sestra.“ Odmlčel se, aby poskytl posluchačům prostor vytvořit si vlastní závěr. Sestra nevěřila, že její bratr zemřel vyhladověním. „Od okamžiku, kdy bylo nalezeno tělo, vehementně prosazuje svůj názor, i když prozatím neúspěšně, že se jedná o vraždu.“

„To je ale práce pro oddělení pro styk s veřejností,“ opáčil MacHovec svým obvyklým přímočarým způsobem.

„Teď na nás začínají tláčit z One PP. Novinkou je, že se ta žena velmi dobře zná s panem komisařem. Rádi bychom tento případ jednou provždy vyřídili a zamezili tak šíření všech zaručených zpráv. V podstatě vás žádám o to, abyste ji něčím uchlácholili,“ připustil Graves.

MacHovec cosi nespokojeně zamručel, jeden z jeho drobných zlovyků, které mu oblibu rozhodně nepřinášely, a Jane strnula. Tohle rozhodně nebylo místo vhodné k ventilování osobních pocitů.

Graves pokračoval, jako by nic neslyšel. „Ve složkách případu je spousta materiálů. Žádám vás, abyste je pozorně prolistovali a prostudovali a obohatili sbírku dalšími hlášeními.“

„Rodiče jsou stále naživu?“ zeptala se Jane.

„Matka ano, ale už na tom není zdravotně příliš dobře a do ničeho nezasahuje. Sestra se jmenuje Flavia Constantinová.“ To byl zlatý hřeb proslovu, který si schovával nakonec.

„Manželka Gregoryho Constantina?“ zeptal se MacHovec s mírným úžasem v hlase.

„Bývalá. Ale zařadil jste ji správně. Přemýšlejte, jestli byste nemohli něco udělat pro klid její duše. Ještě jednou vás žádám, abyste tuto věc nějak elegantně uhladili a případ uložili zpět do kartotéky. Pročtěte si znovu pitevní protokol. Prověřte, jestli v tom domě ještě bydlí nějakí sousedé, kteří si na něho pamatují.“

A je tu ještě něco.“ Graves vytáhl zpod desek list papíru. „Paní Constantinová si najala soukromého detektiva, aby smrt jejího bratra vyšetřil. Jmenuje se Wally Shreiber a pracoval u policie. Řekl, že vyslechl domovníka; jméno je tady. Můžete si promluvit i s Shreiberem, jestli chcete. Není to pitomec, ale s ničím novým nepřišel.“

„Jak dlouho chcete, abychom na tom dělali?“ zeptal se Defino. Rozený praktik, už se těšil na další opravdový případ, čím dřív, tím líp.

„Tak dlouho, aby to vypadalo, že jste odvedli důkladnou práci. Nejdřív si promluvte se sestrou. Její číslo je připevněné sponkou k deskám. Budte na ni milí. Víte, jak to vidím já? Ta ženská to nedělá proto, aby vydělala prachy. Té na tom opravdu záleží.“

MacHovec vypadal, že už by nejraději vstal a šel. Jeho kelímek na kávu byl prázdný.

Ale Graves ještě neskončil. „Tohle vzniklo jako vedlejší případ. Několik sousedů volalo na policii. Všichni jsou v pětce.“ Významně poklepal na desky. „Nějaké otázky?“

Žádné nebyly. Porada skončila. MacHovec popadl desky, svůj prázdný kelímek a hrnul se ze dveří velitelovy pracovny, už aby seděl za svým stolem. „Starat se o zkurvenou prominentní ženskou,“ ulevil si hlasitě, když za sebou Defino zavřel dveře. Praštil deskami prudce o Janin stůl.

Poznámka na papírku připevněném nahoře byla napsána Gravesovým rukopisem. „To je její soukromé telefonní číslo,“ řekla Jane.

„Možná pro nás pošle i soukromé auto s řidičem,“ ušklíbl se Defino. „Může si to dovolit. Kdy Stratton zemřel?“

Jane otevřela složky. „Posledního listopadu před osmi lety.“

„Jestli předpokládáte, že nás pozve na oběd, nenechám vás v tom samotné,“ nabídl se MacHovec. Byl to vyloženě kancelářský typ. Jeho partáci naopak pracovali v terénu a proslapávali si podrážky.

„Zavoláš tam, nebo to mám udělat sama?“ Jane si vzala papírek s číslem.

„Mužský hlas by mohl na královnu Flavii zapůsobit.“ Sebral jí papírek z ruky a zvedl sluchátko. „Paní Con-

stantinovou, prosím. Ach, ano, paní Constantinovou. Tady detektiv Sean MacHovec z newyorského policejního oddělení. Já –“ Bylo zřejmé, že čeká na přepojení. Seděl, pokyvoval hlavou a koulel očima. „Ano, paní. Znovu jsme otevřeli případ úmrtí vašeho bratra. Kdy myslíte, že bychom si s vámi mohli promluvit?“

Jane usrkávala kávu, vytahovala ze své přihrádky nejnovější letáky, a když je přečetla, jeden po druhém je házela do odpadkového koše.

MacHovec zavěsil. „Flavia se nemůže dočkat, až si s vámi popovídá. Ale má domluvenou velice důležitou schůzku spojenou s obědem,“ vyslovoval jednotlivá slova s opovržlivým úšklebkem, „takže nejbližší termín, kdy se s vámi může setkat, je v půl třetí, pokud to vměstnáte do vašeho nabitého rozvrhu.“

„Já čas mám,“ prohlásil Defino. „Aspoň máme příležitost trochu se seznámit s těmi leistry.“

„Správně. Jdeš s námi, Seane?“

„Zapomeň na to. Nechci, aby mi vystydla židle.“

Složky k případům vražd bývají vždycky tlusté. Tyhle sice nedokumentovaly vraždu, ale jejich váha určitě nebude mít daleko do dvou kil. Obyčejný podružný případ, případ nemoci nebo úmrtí přirozenou cestou, mohl by být uzavřený rychle. Sestra oběti ho možná za uzavřený nikdy považovat nebude, ale oficiálně to byla slepá ulička.

Jane a Defino se vměstnali k jeho stolu, obraceli stránky ve spisech a dělali si poznámky. Jednoho chladného listopadového dne přišel anonymní telefonát, volající se představil jako soused. Na místo vyrazili dva okrskoví policisté, nařídili domovníkovi, aby otevřel dveře, a našli vyzáblé tělo Andersona Strattona, jak sedí na židli obrácené k oknu jeho bytu ve třetím poschodí v domě bez výtahu. Byl mrtvý už delší dobu. Z fotografií, poří-

zených na místě, se zvedl žaludek i těm nejzkušenějším harcovníkům.

Na podlaze, což bylo vidět na dvou snímcích, ležely krabice od pizzy z místní pizzerie. Následovala zpráva z výsledku majitele této restaurace. Andy Stratton si u něho objednával pravidelně, ale v době, kdy bylo nalezeno tělo, se asi měsíc neozval.

Domovník znal sestru jménem. Čas od času se tam zastavila, aby navštívila bratra, někdy ho vzala i na procházku. Platila za byt prostřednictvím účetnické firmy. Platby přicházely vždy včas.

Názory sousedů na zemřelého se různily. Někteří ho měli velice rádi, občas mu přinesli něco k jídlu. Jiní, kteří ho viděli nebo slyšeli při záchvatech jeho nemoci, z něho měli strach. „Rozzuřený býk“, tak ho jeden z nich označil. „Měli mu nasadit svěrací kazajku,“ dodal jiný.

Zena, která mu občas uvařila, během výsledku plakala. Tehdy prý měla v úmyslu se na něho dojít podívat, ale nějak se k tomu nedostala. Teď se cítila provinile a vyčítala si, že Andy zemřel její vinou hlavně proto, že neměl co jíst.

Nikdo v okolí neznal žádného z Andyho přátel, pokud vůbec nějakí existovali. Několik sousedů si pamatovalo, když se do bytu nastěhoval; prostě se tam najednou objevil, stal se součástí komunity a pak zmizel. To nebyl nijak výjimečný scénář. Lidé, kteří mají střechu nad hlavou, jsou ti šťastnější, jakkoli nespolehlivá ta střecha může být. Alphabet City bylo plné bezdomovců, mnozí z nich trpěli vážnými zdravotními problémy jako Stratton a skončili svůj život ve smrtelném objetí alkoholu nebo drog, nebo dopadli ještě hůř. Buď neměli žádné příbuzné, kteří by se o ně postarali, nebo se jim podařilo se jich zbavit.

„Co kdybychom zavolali tomu Shreiberovi?“ nadhodil Defino a zvedl hlavu od papírů.

„Můžeme se s ním sejít zítra, Seane?“

„Zjistím to.“ Za několik minut zavěsil. „Zítra dopoledne. V deset. Ale moc vám toho nepoví.“

„Další příspěvek do pětky,“ poznamenala lakonicky Jane. To je konečná fáze téměř každého výsledku; přiloží se do složek DD5, což je formulář pro záznam rozhovorů s vyslychanými a dalších informací.

Pokračovali ve zkoumání úvodní části složky, která pojednávala o nálezů těla a prvních rozhovorech. Jiná než přirozená příčina smrti nikomu na mysl nepřišla. „Vypadal opravdu unaveně, když jsem ho viděla naposled,“ uvedla ve své výpovědi žena z malého obchůdku s ovocem a zeleninou. „Dala jsem mu jablko a řekla mu, ať ho sní, ale on ho jenom držel v ruce, chodil po obchodě a na všechno se díval, jako kdyby v životě neviděl grapefruity nebo pomeranče. Když vycházel ven, jablko mi vrátil. Bylo mi ho líto.“

„Platil v hotovosti, vždycky v hotovosti,“ vypověděl muž z malého bistra. „Strčil ruku do kapsy a vytáhl hrst zmačkaných bankovek, velkých, malých. Část jich odědil a položil je na stůl. Nikdy s ním nebyly žádné potíže.“

Tato věta se stala oblíbenou frází: Nedělal problémy. Nikdy s ním nebyly problémy. Nikdy nikoho neotrávoval.

Pitva prokázala, že nejedl hodně dlouho. Nepil ani vodu. Poloprázdná láhev s vodou ležela na podlaze vedle něho, kdyby se naklonil, dosáhl by na ni. Byla zavřená víčkem a obsah nebyl ničím kontaminován.

Proč přestal jíst a pít? Nikdo v domě si nevzpomínal, že by viděl do Strattonova bytu někoho vstoupit, nebo z něho odejít v týdnech před nálezem jeho těla. Léky měl v koupelně. Pár pilulek chybělo, ale soudní lékař nenašel v těle žádné známky požití drog. Přestal je brát, když přestal jíst.

„Vypadá to, jako by ten muž rezignoval na život,“ uvažoval Defino a odsunul židli dozadu. „Deprimující představa.“

„Viděl jsi soupis jeho oblečení?“

„Jo. Na člověka, který byl téměř bezdomovec, se oblékal nezvykle elegantně.“

„To všechno mu určitě koupila ona.“

„Snažila se. Myslela to s ním dobře, ale jeho problém stejně nevyřešila. To ale ještě neznamená, že ho někdo zabil.“

„Tipovala bych, že dostaneme pěkný kartáč,“ prohodila Jane.

„Pojďme na oběd.“